

Курт 60 год. и *Безмърз* 3 год., следъ което народътъ се преселилъ на югъ презъ Дунава. И тъй, въ течение на 515 години на северъ отъ Дунава царували само 5 князе (164—679 следъ Р. Хр.). Куртъ е известенъ сжщо тъй на византийскитѣ хронографи, у които той се нарича *Кувратъ* или *Кроватъ*. Той свалилъ игото на аваритѣ и сключилъ дружественъ съюзъ съ императора Ираклий (около 634—641 год.). За синоветѣ на Куврата подробно говори Никифоръ. Споредъ неговитѣ думи, българитѣ следъ смъртъта на Куврата, презъ времето на Константина IV (668—685), се раздѣлили на 5 орди подъ петтѣ сина на умрѣлия князь. Първата орда на най-стария синъ *Батбай* останала въ кореннитѣ жилища по крайбрѣжието на Азовско море и при рѣката Кубанъ; втората подъ началството на *Комрага* преминала ужъ презъ Донъ; третата се заселила въ аварска Панония; четвъртата проникнала до Италия, а петата, предводителствувана отъ *Аспаруха*, се утвърдила въ Бесарабия. По-сетнешнитѣ византийци преписвали разказа на Никифора, който се смѣталъ до сега за достовѣренъ. Въ него, обаче, лежи значителенъ анахронизмъ. Раздѣлянето на българскитѣ орди било много по-рано отъ VII вѣкъ. Зеръ сжществуватъ ясни свидетелства, че българитѣ много по-рано скитали като чергари въ земитѣ край Дунава.

Готскитѣ историкъ Иорнандъ (552 год.) съобщава, че около половината на V вѣкъ тѣ се помѣщавали на северозападния брѣгъ на Черно-море и били източни съседи на славянитѣ, които обитавали въ Дакия. Отъ тамъ тѣ рано предприемали грабителски нападения въ дунавския край. Касиодоръ (468—575), министъръ на остготския кралъ Теодорихъ (487—526), и неговиятъ съвременникъ Енодий, епископъ тицински, говорятъ за две победи на тѣхния кралъ надъ българитѣ, народъ многоброенъ и смѣтанъ за непобедимъ. Първото отъ тия сражения, въ което младиятъ Теодорихъ показалъ своя героизмъ, последвало още преди преминаването на остготитѣ отъ Панония въ Италия (487 год.), а може би, следъ като, споредъ гръцкитѣ известия, българитѣ били повикани на помощъ противъ готитѣ отъ императоръ Зенона (482 год.). Въ второто сражение, което станало нѣкъде около Сирмия, при източната граница на готското царство, кралътъ, поради старческа слабостъ, не могълъ вече лично да участвува (507 г.). Между това българитѣ често нахлували въ полуострова и ограбвали особено Тракия (499, 502 г.г.). Отпосле тѣ трѣбвало да се подчинятъ на върховната властъ на аваритѣ².

Около половината на VII вѣкъ български князь на дунавската орда билъ *Исперихъ*, наричанъ отъ гърцитѣ *Аспарухъ*. Жилищата на тая орда по старославянски се наричали *жгълъ*, а у гърцитѣ *Онглосъ* се наричалъ кжтътъ между Днестъръ, Дунавъ и Понта, доскоро още именуванъ съ татарското название *Буджакъ*, което сжщо тъй значи жгълъ. Отсетне тамъ живѣли славянскитѣ *угличи*.

Отъ тия жилища се започнали нападенията на българитѣ презъ Дунава въ Мизия и дори презъ Хемъ въ Тракия. За наказание на безпокойнитѣ съседи, императоръ Константинъ Погонатъ предприелъ противъ тѣхъ на 679 г. походъ по сухо и по море въ посока къмъ устието на Дунава, но резултатътъ отъ тая експедиция не оправдалъ неговитѣ надежди. Тоя походъ излѣзълъ несполучливъ, а българитѣ, като се убедили въ безсилието на византийцитѣ, въ сжщата година се преселили на дѣсния брѣгъ на Дунава. Исперихъ съ своитѣ пълчища бързо проникналъ до Варна. Мизийскитѣ ниви, обиколени отпредъ отъ стрѣмния и непроходимъ Хемъ, отзадъ отъ широкия Дунавъ, на изтокъ отъ бурнитѣ вълни на Черно-море, били твърде пригодни за засѣлване. Гърцитѣ и не мислѣли за по-нататъшна съпротива, за която сжщо тъй не достигала сила и у дунавскитѣ славяни. Преди всичко българитѣ изтикали племето северани отъ мѣстността предъ Берегавския проходъ въ